

УДК 37.091.212.7-054.87:001.11

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.68-1.14>**О. І. Козьменко**кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов та професійної комунікації
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

ВИЗНАЧЕННЯ УСПІХУ СТУДЕНТІВ: АНАЛІЗ ТЕРМІНІВ

Успіх студентів є складним для визначення терміном, який привертає увагу науковців доволі давно. Традиційне трактування успіху не відповідає сучасним вимогам американського суспільства і змушує педагогів проводити наукові дослідження цього багатовимірного феномена. Стаття надає аналіз термінів, які сучасні освітяни пропонують використовувати у визначенні успіху студентів у вищих навчальних закладах США. У 2019 році завдяки проекту американського фонду Lumina з'явилася ініціатива Комісії з питань вищої освіти (The Higher Learning Commission (HLC)), наслідком роботи якої став документ «Дані щодо визначення успіху студентів: рекомендації до створення глосарію термінів». Цей документ надав перелік і сучасне трактування термінів для визначення успіху студентів. Авторами запропоновано новий підхід до оцінювання, моніторингу діяльності й перспектив оновлення освітнього процесу закладів вищої освіти США. Перелік основних дефініцій успіху студентів можна використовувати для діяльності експертів і з метою самооцінювання роботи університетів. Глосарій має чотири розділи. У першому розділі містяться визначення ключових категорій нового визначення успіху: «навчальний намір (educational intent)», «утримання (рівень) (retention (rate))», «наполегливість (persistence)», «завершення навчання (рівень) (completion (rate))», «належна практики (good practice)», «прогрес у навчанні (рівень) (progression (rate))», «результати студентів після закінчення навчання (post-completion student outcomes)». Деякі із цих термінів входять до переліку поточної редакції критеріїв для акредитації ЗВО «Core Component 4.C.», але їм надано нові дефініції. Інші поняття запропоновано для визначення успіху вперше заради оновлення критеріїв ефективності роботи закладів вищої освіти. У другому розділі розміщено супутні терміни, які мають вирішальне значення для перегляду інституціональної спроможності та продуктивності. Третій розділ документа надає загальнонаціональні визначення, які використовуються для звітування про утримання й випуск студентів, а також пов'язані з ними результати. Й останній розділ спрямовано на пояснення того, як запропоновані терміни характеризують сучасний стан освіти США з урахуванням різноманіття сучасних студентів. Наведено порівняння традиційного та оновленого трактування термінів, окреслено перспективи досліджень у цьому напрямі.

Ключові слова: успіх, студенти, Сполучені Штати Америки, заклади вищої освіти, глосарій термінів, визначення успіху.

Постановка проблеми. Визначення успіху студентів закладів вищої освіти у Сполучених Штатах Америки привертає увагу багатьох науковців. У сучасних умовах успіх студентів стає не тільки розповсюдженим педагогічним терміном, це вже є рушійна сила політичних та інституціональних змін, які здійснюються у вищій освіті США. Досліджуючи це поняття, багато американських педагогів намагалося надати власне визначення, наприклад П. Евелл і Дж. Уелман стверджують, що успіх студентів можна розуміти як «вступ до університету (коледжу) та здобуття студентами ступеня або сертифіката» [1, с. 2]. Успішність студентів також може бути визначена за допомогою традиційних показників навчальних досягнень (бали на вступних іспитах до закладів вищої освіти, поточні оцінки, рейтингові бали, кредитні години), що являють собою прогрес у процесі навчання й досягнення ступеня. Інші традиційні визначення успішності студентів акцентують увагу на досягненнях студента після закінчення ЗВО: результати вступних іспитів до аспірантури

та показники професійних і вузькоспеціалізованих іспитів, кількість випускників навчального закладу, показники працевлаштування (затребуваності випускників ЗВО ринком праці). Але такі визначення успіху студентів не відповідають сучасним потребам американського суспільства й вимогам вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначення успіху студентів привертало увагу таких американських науковців, як А. Астін, Дж. Брекстон, П. Евелл, Дж.Д. Ку, Дж. Пайк, І. Параскела, П. Терензіні, В. Тінто, Дж. Уелман, Б. Харіс, Д. Хослер, Дж. Шміт та ін.

Американські дослідники вважають, що не менш важливими аспектами визначення успішності є психологічні чинники: ступінь задоволеності студента навчанням, почуття комфорту й безпеки в навчальному середовищі, упевненість у власних силах, бажання відвідувати заклад і почуття причетності до студентської спільноти. Р. Стайлз і К. Вілкокс стверджують, що успіх студентів повинен полягати в тому, щоб продемонструвати

здатність здобувати видатну освіту, яка дає можливість студентам навчатися, самовдосконалюватися, вчасно завершити навчання та отримати престижну роботу [2].

Проаналізувавши дослідження педагогів у цій галузі, американський науковець Дж.Д. Ку надав змістовний звіт визначення успіху студентів, у якому зазначив, що «успішність студентів також пов'язана з безліччю бажаних результатів студентського та особистісного розвитку, які приносять користь людям і суспільству» [3, с. 5]. Це може бути набуття й застосування основних ключових компетентностей і формування особистих якостей, самосвідомості, почуття поваги до інших і самого себе, упевненості у власних силах, цілеспрямованості тощо. Через високу конкуренцію на ринку праці, визначення успіху студента доповнюється наявністю професійних знань і навичок, які потенційні роботодавці очікують від випускників. Отже, на думку Дж.Д. Ку, успішність студентів визначається як навчальні досягнення, залучення до навчально-цілеспрямованої діяльності, почуття задоволення від процесу навчання, здобуття бажаних знань, умінь і навичок, наполегливість у досягненні цілей, досягнення навчальних цілей і професійна реалізація [3]. Таке широке, цілісне визначення успіху студентів має включати всі ці показники, які мають спрямувати освітян на пошуки відповідей на такі нагальні для американської вищої освіти питання: 1. Які компетентності студенти повинні мати до та після вступу до закладу вищої освіти? 2. Що відбувається зі студентами під час їхнього навчання? 3. Яке значення мають ці показники для покращення політики та практики ЗВО, а також підвищення успішності студентів та ефективності навчання?

Мета статті. Головна мета статті – проаналізувати терміни, які сучасні американські педагоги використовують для визначення успіху студентів.

Виклад основного матеріалу. Занепокоєність станом вищої освіти спонукає американських освітян проводити дослідження щодо пошуку шляхів реформування й удосконалення процесу викладання. Наприклад, американський Фонд Lumina, який є незалежною, приватною фундацією, сприяє проведенню таких досліджень. Їх мета – побудувати таку ефективну, доступну і якісну систему вищої освіти, що б могла збільшити до 60 відсотків кількість американців, які здобудуть якісну вищу освіту до 2025 року. У 2016 році цей Фонд надав грант у розмірі 500 000 доларів США за складання програм із розвитку провідних практик у процесі акредитації вищої освіти. Грантова допомога дала можливість іншій приватній неприбутковій організації – Комісії з питань вищої освіти (The Higher Learning Commission (HLC)), яка теж опікується проблемою забезпечення й підвищення якості вищої освіти, створити ініціативу щодо збирання

даних задля визначення успіху студентів (Defining Student Success Data Initiative). Проект об'єднав представників освітніх установ і національних організацій, орієнтованих на дослідження успіху студентів. Ці науковці в процесі регулярних зустрічей визначили три головні напрями, за якими Комісія може надати допомогу в розвитку дослідження студентського успіху. Як наслідок їхньої роботи, з'явилися три документи з рекомендаціями щодо різних аспектів проблеми:

– Дані щодо визначення успіху студентів: рекомендації для зміни розмови.

– Дані щодо визначення успіху студентів: рекомендації для перспектив акредитації.

– Дані щодо визначення успіху студентів: рекомендації до створення глосарію термінів.

Спеціалістам, яких запросили до участі в цьому проекті, доручено розглянути далекоглядні перспективи та надихнути інших освітян на їх досягнення. Науковців заохотили застосувати новий підхід з метою підтримки оновлення структури навчання й відмовитися від застарілого підходу ХХ століття у визначенні успіху студентів вищих навчальних закладів. Для ефективності оцінювання якості навчання та успішності студентів експертам запропоновано розробити перелік визначень, на які у ХХІ столітті можна спиратися під час оцінювання роботи закладу і складання звіту, а також надати їх тлумачення в новому контексті. Науковці запропонували перелік визначень і більш широкий «системний погляд» на вищу освіту. До переліку внесені як старі розповсюджені терміни («утримання» та «завершення»), що допомагають установам зрозуміти досягнення студентів у місцевому контексті, так і нові, як, наприклад, «навчальний намір студентів» і «прогрес», які допомагають адміністрації та студентам визначити здобутки студентів протягом певного періоду навчання. Ці терміни допомагають закладам вищої освіти оцінити й поліпшити результати навчання та успішності студентів у сучасний нестабільний період американської вищої освіти – період, коли для більшості студентів зарахування до кількох закладів для досягнення навчальної мети є нормою. Незважаючи на те що на початку ХХІ ст. вища освіта США зазнала значних змін, вищі навчальні заклади все ще мають різні погляди щодо виконання своїх завдань. Заради подолання цих відмінностей і створення уніфікованої системи оцінювання цілісності, ефективності та якості навчального процесу необхідно окреслити критерії оцінювання. Саме глосарій має на меті надати ключові категорії, які підлягають оцінюванню, що підвищить чіткість взаємодій і комунікацій між інституційним персоналом та експертами щодо оцінювання, моніторингу й удосконалення успішності студентів. Глосарій містить чотири розділи. У першому розділі надано

визначення 7 ключових термінів: «навчальний намір (educational intent)», «утримання (рівень) (retention (rate))», «наполегливість (persistence)», «завершення навчання (рівень) (completion (rate))», «належна практики (good practice)», «прогрес у навчанні (рівень) (progression (rate))», «результати студентів після закінчення навчання (post-completion student outcomes)». Частина цих термінів входить до переліку поточної редакції критеріїв для акредитації ЗВО «Core Component 4.C.», яку нині використовують освітяни для оцінювання роботи закладу. Цей документ має назву «Критерій 4 (Викладання й навчання: оцінювання й удосконалення) (Criterion Four (Teaching and Learning: Evaluation and Improvement))» і містить інформацію про дії університетів щодо вдосконалення освітнього процесу. Заклад демонструє зацікавленість у вдосконаленні освіти завдяки постійній увазі до трьох показників: рівня утримання, наполегливості й випуску студентського контингенту. Це відбувається завдяки тому, що, по-перше, ЗВО визначає далекоглядні, але досяжні цілі щодо утримання, рівня наполегливості й випуску студентів, які відповідають місії, освітнім програмам і контингенту навчальних закладів. По-друге, університет збирає та аналізує необхідну інформацію за цими трьома показниками. По-третє, заклад використовує отриману інформацію заради вдосконалення освітнього процесу. По-четверте, методологія та процес збирання й аналізу отриманих даних характеризують заклад і свідчать про належну практику [4]. Тобто за такими критеріями до 2019 року оцінювалося бажання закладів вищої освіти вдосконалювати власну роботу. Автори глосарію запропонували змінити ці критерії й замість трьох критеріїв «утримання студентів, їх наполегливість і завершення програм» використовувати більш розширений перелік, до якого додали «навчальний намір, прогрес у навчанні, завершення навчання та результати студентів після закінчення навчання». Це дає змогу краще оцінити роботу закладу й удосконалювати освітній процес заради досягнення успіху. Крім цього, автори пропонують додати таке ствердження: «Заклад вищої освіти оцінює здобутки своїх випускників. Університет гарантує, що всі цілі завершення навчання (отримання диплому, ступеня, кредити) є не кінцевою метою, а лише підготовкою до подальшого навчання, працевлаштування або інших цілей студента після закінчення навчання. Для всіх програм повинні бути показники, які оцінюють відповідність програми місії закладу» [4]. Отже, у цьому документі запропоновано оновлені стандарти і шляхи подальшого вдосконалення роботи закладів вищої освіти. Окрім цього, у першому розділі представлено нові дефініції традиційних термінів. Наприклад, якщо раніше такий відомий термін, як «утримання сту-

дентського контингенту (retention)», трактувався як «вимірювання у відсотках кількості студентів, які продовжують навчання. Для чотирирічних навчальних закладів це – відсоток здобувачів вищої освіти за бакалаврськими програмами, яких поновлено на навчання в поточному семестрі після відрахування. Для всіх інших навчальних закладів це – відсоток студентів, які здобувають ступінь уперше, які поновлені на навчання й ті, які завершують програму навчання в поточному семестрі» [5, с. 3]. У глосарії цей термін визначено як «безперервне зарахування студентів з одного певного моменту часу до іншого. Зазвичай під певним моментом часу розуміють навчальний рік, але може бути й інший проміжок часу навчання (семестр/чверть). Утримання – це орієнтована на заклад одиниця вимірювання, оскільки вона визначається постійним зарахуванням студентів у межах певного закладу вищої освіти» [4]. Отже, навіть традиційні терміни в глосарії отримали нові визначення завдяки кропіткій праці фахівців з вищої освіти. Новий термін, який запропонували науковці, – це «навчальний намір (educational intent)» визначається як «заплановані навчальні цілі, які має студент під час вступу або розвиває завдяки спеціальним програмам, підтримці та взаємодії з професорсько-викладацьким складом» [4]. Такі цілі можуть мати як близьку, реальну для студента перспективу, наприклад, відвідування певного курсу або отримання сертифікату, такі далекоглядну спрямованість, наприклад, удосконалення певної навички або успішне завершення. Звісно, на певних життєвих етапах цілі студентів можуть і мають змінюватися. Тому завданням університету є аналіз та оцінювання намірів студентів, визначення показників досягнення мети, а також своєчасна переорієнтація студента на нові перспективи. Автори глосарію вважають, що допомога, яку заклади вищої освіти можуть надати студентам у визначенні й досягненні цілей, безпосередньо впливає на успіх здобувачів вищої освіти й задовольняє потреби як особи, так і суспільства. Цей термін як маркер успіху згадується вперше. Окрім цього, у другому розділі надано терміни, пов'язані з критеріями для акредитації, які мають вирішальне значення для перегляду спроможності та ефективності закладу вищої освіти. До другого розділу включено такі терміни, як «рівень академічної успішності (academic standing)», «розриви в академічних досягненнях/прогпесі/успішності (achievement/progress/performance gaps)», «цілі завершення навчання (completion goals)», «працевлаштування/кар'єра/готовність до роботи (employability/career/work readiness)», «орієнтація на справедливість (equity-mindedness)», «перше місце призначення (first destination)», «характерні риси випускників (graduate attributes)», «диплом, що не надає

освітнього ступеня (non-degree credential)», «показники/віхи успіху/прогресу (success/progress markers/milestones)». До третього розділу включено загальнонаціональні визначення, які використовуються для звітування про утримання, завершення, та пов'язані з ними результати студентів. Такі терміни надано в цьому розділі: «чисельність випускників (graduation rate (100%, 150%, 200%))», «контингент студентів: початковий, переглянутий, скоригований (cohort: initial; revised; adjusted)», «відрахування та зарахування студентів (cohort exclusions and inclusions)», «показники утримання студентського контингенту (retention rate)», «підсумкові критерії (outcome measures)». У четвертому розділі містяться пояснення того, чому саме ці терміни представляють вищу освіту XXI століття та як вони відображають різноманіття сучасних студентів. Визначення для четвертого розділу – це «можливість отримувати користь/здатність використовувати (ability to benefit)» і «задовільний рівень академічної успішності (satisfactory academic progress)». Проаналізувавши визначення успіху, можна помітити, що глосарій містить деякі дефініції, що працюють на перспективу та зараз не використовуються в межах сучасних вимог щодо акредитації й підзвітності закладів вищої освіти США. Це зроблено авторами навмисно, оскільки, на думку освітян, які брали участь у створенні цього глосарію, вищій освіті потрібні зміни. Ті критерії й визначення, якими зараз користуються американські педагоги, мають неоднозначне тлумачення та вузьку спрямованість. Крім того, вони відображають систему вищої освіти XX ст., у якій пріоритети надаються традиційному чотирирічному навчанню до отримання диплому бакалавра замість використання різноманітних інших форм і методів навчання. Отже, нинішні визначення не відображають потреби величезної кількості студентів, які навчаються у XXI столітті, вони не відповідають вимогам не тільки студентів, а й багатьох навчальних закладів. Автори зробили оновлений перелік визначень, оскільки вищій освіті потрібні реформи. Традиційне тлумачення успіху студентів у XX столітті було більше орієнтовано на навчальні заклади й менше опікувалося потребами студентів. Сучасні рекомендації більш спрямовані на студентів, їхні потреби, інтереси, якості. Новий глосарій термінів допоможе перекваліфікувати заклади вищої освіти на підготовку студентів XXI століття. Замість того щоб застосовувати застарілий підхід показників відрахування студентів, заклади вищої освіти зосередять увагу на підвищенні досягнень студентів. Такий термін, як «навчальні наміри студентів», допоможе навчальним закладам як у формуванні стратегій навчання, так і у визначенні моделей прогресу студентів.

Для вимірювання прогресу закладам украй важливо розробити відповідні навчальним намірам студентів «показники та віхи успіху».

Висновки і пропозиції. Отже, запропонований глосарій надає визначення основних термінів, які доречно використовувати під час визначення успіху. Запропонований перелік має певні переваги, але він ще не досконалий і потребує додаткового перегляду. Оновлений підхід до успіху передбачає від закладів осучаснення систем збору інформації про студентів і роботу щодо відстеження, супроводу та переорієнтації тих студентів, які досі спрямовані на традиційне визначення успіху: закінчення навчання й отримання ступеня. Визначення оновлених навчальних цілей, які мають відобразитися в місії університету та відповідати потребам студентів, є наступним кроком у реформуванні вищої освіти. Робочі стандарти повинні бути встановлені так, щоб навчальні наміри студентів ураховувалися педагогами та збільшували ефективність навчального закладу. Постійна співпраця педагогів-практиків і науковців допоможе закладам вищої освіти розробити ефективні стратегії досягнення успіху. Перспективною є сумісна робота федеральних органів з членами Комісії з питань вищої освіти (The Higher Learning Commission (HLC)) задля ефективного відстеження показників звітності й прогресу окремих закладів і системи вищої освіти США загалом.

Список використаної літератури:

1. Ewell P. & Wellman J. (2007). Enhancing student success in education: Summary report of the NPEC initiative and national symposium on postsecondary student success. Washington, DC : National Postsecondary Education Cooperative.
2. Stiles R.J., & Wilcox K. (2016). Blending human intelligence and analytics for student success. URL: <https://er.educause.edu/articles/2016/9/blending-human-intelligence-and-analytics-for-student-success>.
3. Kuh G.D., Kinzie J., Buckley J., Bridges B., Hayek J. (2006). What matters to student success: A review of the literature. Washington DC : National Postsecondary Education Cooperative.
4. Defining Student Success Data Initiative: Recommendations for a Glossary of Terms (2019). URL: http://download.hlcommission.org/initiatives/StudentSuccessGlossaryofTerms_2019.pdf.
5. Noel-Levitz Inc. (2008). Noel-Levitz Retention Codifications Student Success, Retention, and Graduation: Definitions, Theories, Practices, Patterns, and Trends. URL: <http://www.stetson.edu/law/conferences/highered/archive/media/Student%20Success,%20Retention,%20and%20Graduation-%20Definitions,%20Theories,%20Practices,%20Patterns,%20and%20Trends.pdf>.

Kozmenko O. Student success defininig: analysis of terms

The student's success is difficult to define and this term has attracted the attention of scientists for a long time. The traditional definition of success does not meet the requirements of contemporary American society and encourages educators to research this multidimensional phenomenon. The analysis of the terms that modern educators propose to use to determine student success in US higher institutions is given in the article. In 2016 The Higher Learning Commission (HLC) was awarded a \$500,000 Lumina Foundation grant for programming to cultivate industry leading practices within the higher education accreditation process. One initiative resulting from the grant is the development of HLC's Defining Student Success Data Initiative. The new paper "the Student Success Data: Recommendations for a Glossary of Terms" was developed and it provided a list of terms and up-to-date definition of student success. The paper proposes a new approach to assessing, monitoring the activities and prospects of updating of the educational process of US higher education institutions. The list of basic definitions of student success can be used for the experts and for self-assessment of universities' work. The glossary includes four main sections. The first section includes "educational intent", "retention (rate)", "persistence", "completion (rate)", "good practice", "progression (rate)", "post-completion student outcomes". Some of these terms are used in the current wording of Core Component 4.C. but the new definitions are given in this document. The second section has related terms that are critical to reviewing institutional capacity and performance. The third section of the document provides federal definitions used in reporting retention, completion, and related student outcomes. And, the last section is aimed at explanation of how the terms reflect the twenty-first century higher education landscape as it actually operates, the diverse twenty-first century learners that the system serves, and some considerations for HLC institutions if the definitions are to be fully adopted. The article compares traditional and updated interpretation of terms, outlines prospects for research in this area.

Key words: *success, students, United States of America, higher education institutions, glossary of terms, success definition.*